

Rymdförsvaret "allt viktigare" för Sverige

Rymden blir allt viktigare för Sveriges försvar under de kommande decennierna. Det konstateras i slutbetänkandet från Luftförsvarsutredningen, som summerar både utmaningar och möjligheter för Sveriges försvar fram till år 2040 och som presenterades den 8 januari. Utredningen beställdes 2012 av dåvarande försvarsministern Karin Enström och alla riksdagspartier representerades i kommittén bakom rapporten.

Satellitövervakning pekas ut som ett allt viktigare informationskälla för luftförsvaret. Detta gäller spaning mot jorden, men även bevakning av satelliter och rymdskrot i omloppsbana, vilket kallas rymdlägesbild. Att som enskilt land sända upp satelliter för försvarsändamål tror utredar-

na kommer att fortsätta vara dyrt – lite för dyrt. Därför bör Sverige söka samarbeten med "andra rymdnationer" för samutnyttjande av resurser. Landets gynnsamma geografiska läge kan möjliggöra avtal med enskilda andra länder, eller med flera samtidigt.

Vapen i rymden kan bli en verklig fara före 2040, tror utredarna. Idag begränsas placering av rymdvapen av internationella avtal, men alla har inte skrivit på. Upprepade förslag till FN från bland andra Ryssland och Kina, senast sommaren 2013, har fått kalla handen av USA, med motivering att utkastets luddiga formuleringar ändå inte skulle ge adekvat skydd.

www.regeringen.se/sb/d/19752/a/252486

FOTO: RIKSKONFERENSEN FOLK OCH FÖRSVAR

FOTO: RIKSKONFERENSEN FOLK OCH FÖRSVAR

Rymdförsvaret diskuterades på rikskonferensen Folk och försvar i Sälen den 12 januari. Dennis Gyllensporre, chef för ledningsstaben vid Försvarsmakten (ovan), tror att rymdsamarbeten har betydelse för spänningen gentemot Ryssland. Det finns "ingen anledning att bli alarmistisk" över utvecklingen, sa han.

– Det finns ett ganska stort ömsesidigt beroende just mellan Ryssland och USA när det gäller teknik och kompetens som då skulle kunna verka i motsatt riktning, säger han.

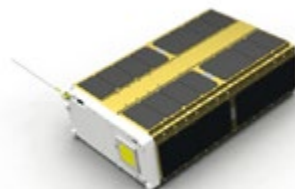
Christer Fuglesang (t.v.) lyfte fram den Internationella rymdstationen som ett exempel på fredligt samarbete mellan rymdnationer.

Försvaret lanserar svensk testsatellit

Försvarets materielverk, FMV, arbetar på en satellit, liten som en skolåda (bild), som ska testa spaningsteknik i rymden, kanske redan 2016.

Det rapporterade tidningen *Ny teknik* i december. Satelliten, som heter Sparc-1, utvecklas av uppsalaföretaget AAC Microtec i samarbete med det amerikanska flygvapnets forskningslaboratorium AFRL och FMV.

– Hela satelliten är ett slags teknikdemonstrator, ett experiment. Vi vet inte vad vi kommer att få för resultat eller om det kommer att funka, säger Eva Bernhardsdotter

vid FMV till *Populär Astronomi*.

Sparc-1 står nu i kö för att åka till rymden ombord på en amerikansk raket. Från låg omloppsbana ska den kunna hålla koll på föremål i rymden, men enligt uppgifter i *Ny teknik* från Försvarets radioanstalt ska den även kunna ge underrättelseinformation från konflikt-

härda långt bortom Sveriges gränser.

Projektet är ett resultat av ett samarbetsavtal som tecknades 2013 som vi skrev om i *Populär Astronomi* 2014/1 (avtalet är dock inte mellan Sverige och NASA som det stod i vår artikel).

BILD: AAC MICROTEC